

2017/42

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Christelijke Hogeschool Ede
T.a.v. College van Bestuur
Postbus 80
6710 BB Ede

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
[Redacted]

Datum **27 SEP. 2017**
Betreft Besluit macrodoelmatigheid hbo masteropleiding Speltherapie

Onze referentie
1244803

Uw brief van
23 juni 2017

Uw referentie
17.028

Bijlagen
1

Geacht College,

Met de brief van 23 juni, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 28 juni, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de hbo-masteropleiding Speltherapie als bekostigde opleiding (deeltijd) te verzorgen in Ede. De opleiding is voorgesteld in het Croho onderdeel Gezondheidszorg en de studielast is door u bepaald op 60 studiepunten.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 21 augustus 2017, kenmerk 2017/42, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de hbo-masteropleiding Speltherapie als bekostigde opleiding te verzorgen te Ede.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden a, b en c van artikel 6 van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

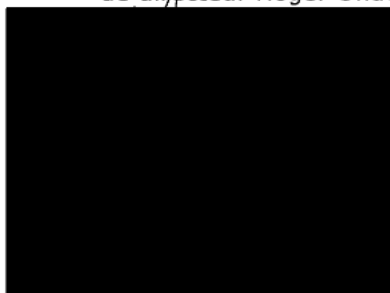
Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen 10 maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit adviseer ik u zo

spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen.

Onze referentie
1244803

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de VH.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
Namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 28 juni 2017 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen (brief 23 juni 2017, kenmerk 17.028) ontvangen van de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) om de hbo master Speltherapie als bekostigde opleiding te verzorgen te Ede. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum
21 augustus 2017

onderwerp
Nieuwe opleiding
Christelijke Hogeschool Ede
deeltijd hbo master

Speltherapie
Ede

ons kenmerk
2017/42

bijlagen
beoordelingskader

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de CHE om de hbo master Speltherapie als bekostigde opleiding te Ede te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo master Speltherapie per september 2018 als bekostigde opleiding verzorgen te Ede. Het gaat om een Nederlandstalige hbo master in het Croho onderdeel Gezondheidszorg. De opleiding omvat 60 EC en wordt in deeltijd aangeboden.

De CHE beschikt al over de post-initiële hbo opleiding Speltherapie. De intentie is deze opleiding met de start van de beoogde bekostigde deeltijd hbo master Speltherapie geleidelijk uit te faseren.

De opleiding heeft tot doel hulpverleners en mensen uit het onderwijs op te leiden tot speltherapeuten. Met behulp van speltherapie kan een gestagneerde ontwikkeling van kinderen als gevolg van traumatische belevenissen, emotionele of sociale problemen weer op gang worden gebracht door het kind te volgen in zijn spel, onder woorden brengen wat er gebeurt en ondersteuning te geven bij het uiten en verwerken van problemen.

De masteropleiding richt zich op de volgende doelgroepen die zich willen doorontwikkelen c.q. zich willen opscholen als speltherapeut:

1. Professionals die de opleiding Social Work hebben afgerond;
2. Docenten basisonderwijs;
3. Gedragwetenschappers.

Verder richt de opleiding zich op al in de praktijk werkzame speltherapeuten die

pagina 2 van 9 zich willen en moeten registreren om ook in de toekomst het beroep te kunnen blijven uitoefenen. Er zijn op dit moment 550 gediplomeerde speltherapeuten lid van de NVVS. Ten gevolge van het aansluiten van de NVVS bij de Federatie van Vaktherapeutische Beroepen (FVB) is het volgen van de masteropleiding Speltherapie in de toekomst nog de enige mogelijkheid om als speltherapeut geregistreerd te kunnen worden.

Speltherapeuten zijn werkzaam in de volgende werkvelden: jeugdhulpverlening, het (speciaal) onderwijs, de geestelijke gezondheidszorg, (semi-residentiele instellingen voor mensen met een beperking (verstandelijk, lichamelijk of communicatief, de gezondheidszorg en in vrij gevestigde praktijken. Het betreft een laagdrempelige vorm van hulpverlening. Voor sommige situaties kunnen cliënten aanspraak doen op het door hun gekozen zorgverzekeringspakket. Binnen de GGZ is door Zorgverzekeraars Nederland geadviseerd interventie Vaktherapie onder de verzekerde zorg te laten vallen, conform de polisvoorwaarden. In andere gevallen valt speltherapie onder het door gemeenten gecontracteerde aanbod van jeugdhulpverlening.

Om in te kunnen stromen dienen kandidaten te beschikken over:

- Een hbo-diploma in hetagogisch of educatieve domein;
- Minimaal 2 jaar werkervaring met het werken met kinderen in hulpverlening of onderwijs;
- Een werkplek van minimaal 8 uur per week binnen een relevante professionele setting waar de gelegenheid bestaat om de beroepsopdrachten uit te voeren en een kind te begeleiden.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a,b,en c in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

Aanvrager stelt dat de opleiding sterk verwant is aan een drietal posttitiële-hbo opleidingen Speltherapie die worden aangeboden door Hogeschool Inholland, Hogeschool Utrecht en de Christelijke Hogeschool Ede (CHE). Verder biedt de CHE nog de posttitiële hbo opleiding Psychomotorische Kindertherapie aan. Als andere geaccrediteerde verwante opleidingen beschouwt de CHE de door de FVB erkende masteropleidingen Music Therapy van ArtEZ (60 EC), Arts Therapy van Hogeschool Zuyd (90 EC), Arts Therapies van Codarts met de differentiaties master of Dance Therapy en master of Music Therapy (120 EC), Psychomotorische Therapie van Windesheim (60 EC).

Op grond van bovenstaande opsomming van het bestaande verwante opleidingsaanbod concludeert de commissie dat de opleidingen Psychomotorische Kindertherapie, Music Therapy, Arts Therapy(ies) en Psychomotorische therapie weliswaar aanverwant maar zich inhoudelijk duidelijk onderscheiden van het nieuwe voornemen voor de master Speltherapie gezien de gerichtheid op verdieping van één vaktherapeutische discipline zoals muziek, dans, beeldend, beweging, of drama.

Op het terrein van de Speltherapie onderscheidt het nieuwe voornemen zich door de specifieke gerichtheid op kinderen, jeugdigen en mensen met een licht

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 3 van 9 verstandelijke beperking. Op het gebied van onderzoek, specifieke doelgroepen, ouderbegeleiding, ondernemerschap en de invulling van intervisie en supervisie biedt de nieuwe opleiding van de CHE nadrukkelijk meer verdieping dan de bestaande post-hbo opleidingen. Naast dit onderscheid is van belang dat de bestaande de masteropleidingen Speltherapie alle in het onbekostigd domein worden aangeboden. Dit betekent dat het nieuwe voornemen voor het bekostigd domein als nieuw en noodzakelijk wordt aangemerkt om de gewenste vernieuwing te realiseren.

De aanvraag voldoet aan criterium a in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

Aanvrager stelt dat het nieuwe voornemen aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Bij de onderbouwing van de maatschappelijke behoefte gaat aanvrager uit van een groeiende behoefte aan speltherapeuten in Nederland. De maatschappelijke behoefte komt onder andere naar voren in de toename van het aantal kinderen met een complexe hulpvraag, de impact van veranderingen in de jeugdzorg, de toenemende behoefte aan onderzoek naar de effectiviteit van speltherapie en de algemene behoefte in Nederland aan masteropleidingen op hbo-niveau. De toename van het aantal kinderen met een complexe hulpvraag is van belang om bij te dragen aan het voorkomen van verruwing, agressie en geweld in de samenleving (www.rijksoverheid.nl, 2012). Investeren in de geestelijk gezondheid van jeugd-ggz biedt levenslang maatschappelijke voordelen (Copeland, 2015, Khan 2015). Jeugdigen met klachten op het gebied van ODD, ADHD, stemmingsstoornissen, angst- en paniek stoornissen hebben zes tot tien keer zoveel kans op problemen in de volwassenheid. In de volgende sectoren wordt een toenemende hulpvraag beschreven:

- Jongeren en adolescenten met een licht verstandelijke beperking zien we een toenemende hulpvraag op het gebied van emotionele zelfcontrole. Bij deze doelgroep komt agressie veel voor (Bos, 2010).
- Kinderen in complexe echtscheidingen. Gemiddeld 70.000 kinderen krijgen jaarlijks te maken met de scheiding van hun ouders. Daardoor verliezen ca. 14.000 kinderen het contact met de uithuiswonende ouder. (Baracs & Vreeburg-Laan, 2014).
- Het aantal kinderen met vluchteling- en oorlogservaring zal de komende jaren toenemen. Speltherapie wordt nu al incidenteel aangeboden aan deze groep kinderen en hiermee zijn positieve resultaten behaald (Vasterman, 2015, Dorland & Van der Wouden, 2016).

Het nieuwe voornemen sluit enerzijds aan bij een toenemende hulpvraag en anderzijds bij een voornemen tot professionalisering. De Nederlandse Vereniging van Speltherapeuten (NVVS) behartigt als beroepsvereniging de belangen van haar leden. Het merendeel daarvan heeft de post HBO opleiding Speltherapie afgerond. De NVVS is per 1 januari 2017 aangesloten bij de Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB). Bij de FVB zijn zeven verenigingen aangesloten op het gebied van beeldende therapie, danstherapie, dramatherapie, muziektherapie, psychomotorische (kinder-) therapie en speltherapie. Om lid te kunnen worden van een van de beroepsverenigingen die bij de FVB zijn aangesloten, dient de kandidaat een erkende opleiding gevolgd te hebben.

pagina 4 van 9 Daarmee worden het niveau en de kwaliteit van de leden geborgd. Om lid te kunnen worden van de NVVS en de FVB geldt voor speltherapeuten de masteropleiding Speltherapie als eis. Daarnaast stellen zorgverzekeraars nieuwe eisen aan speltherapeuten, waardoor zij hun werkzaamheden alleen kunnen declareren als zij een door de NVAO geaccrediteerde opleiding of een drie- of vierjarige beroepsopleiding hebben gevolgd. Dit betekent dat de twee-jarige post-hbo opleidingen niet meer erkend zullen worden. Daarmee zal de masteropleiding Speltherapie een belangrijke bijdrage leveren aan het voortbestaan en de verdere ontwikkeling van het beroep.

Met de masteropleiding Speltherapie komt aanvrager tegemoet aan de maatschappelijke behoefte aan hbo-masteropleidingen in het agogische domein. Deze behoefte is onderkend door de Verkenningcommissie Hoger Sociaal Agogisch Onderwijs, die in 2014 in opdracht van de Vereniging Hogescholen een sectorale verkenning heeft uitgevoerd naar ontwikkelingen in het werkveld. Deze commissie voorziet onder andere 'dat in het werkveld meer vraag zal ontstaan naar op masterniveau opgeleide professionals'(p.20). Ook stelt de commissie dat 'goede en structurele incentives nodig zijn voor permanente (door)ontwikkeling van sociale professionals, zowel mbo- als hbo-opgeleid (p.20). Hiermee sluit het nieuwe aanbod aan bij het in 2016 door de Vereniging van Hogescholen gepresenteerde 'Actieplan professionele masters' waarin de wens wordt uitgesproken het aanbod aan relevante masteropleidingen die aansluiten bij de speerpunten van hogescholen, zoals bedoeld in de Strategische Agenda voor het Hoger Onderwijs 2015-2025. Binnen dit kader wordt de zorg expliciet genoemd als een sector waarin hbo-masteropleidingen toegevoegde waarde hebben.

Op grond van bovenstaande argumentatie acht de commissie een maatschappelijke behoefte aangetoond.

Bij de onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte levert aanvrager een schets van de arbeidsmarkt in het algemeen. Speltherapeuten zijn veelal werkzaam in de gezondheidszorg. Het potentiële werkgebied bestaat uit:

- 555 scholen voor speciaal onderwijs;
- 207 instellingen voor jeugdhulpzorg;
- 244 instellingen voor gehandicaptenzorg;
- 13 vluchtelingenorganisaties en
- 14.835 GGZ organisaties.

Daarnaast zijn speltherapeuten werkzaam in een eigen praktijk of werkzaam in het reguliere onderwijs.

Op dit moment zijn circa 550 gediplomeerde speltherapeuten lid van de NVVS. Door het aansluiten van de NVVS bij de FVB is de masteropleiding Speltherapie de enige mogelijkheid om als speltherapeut lid te kunnen worden van de FVB en vervolgens een registratie voor speltherapeut aan te vragen. De 550 reeds geregistreerde speltherapeuten krijgen bij de CHE via een verkort programma de mogelijkheid het masterdiploma Speltherapie te behalen. De bestaande onbekostigde opleidingen speltherapie hebben voornamelijk geen plannen om de opleiding in het bekostigd domein te willen onderbrengen. Hiermee is de masteropleiding Speltherapie van de CHE voornamelijk het enige kanaal waarlangs speltherapeuten middels opscholing behouden kunnen blijven voor de arbeidsmarkt. De opleiding voorziet hiermee in het in stand houden bestaande arbeidsmarktbehoefte.

pagina 5 van 9 Daarnaast wil aanvrager middels deze nieuwe opleiding voorzien in een zich naar verwachting aandiende groei op de arbeidsmarkt van speltherapeuten. Indien wordt gekeken naar de sector hbo verpleegkunde en medische diagnostiek laat de arbeidsmarktprognoses een slecht loopbaanperspectief zien. Echter de selectie uit ROA AIS is te weinig specifiek om een conclusie over de arbeidsmarktbehoefte aan speltherapeuten te mogen afleiden. Ook uit de sectorbeschrijving Welzijn, Jeugdzorg en Kinderopvang het UWV (2016) wordt een krimp in deze sector verwacht, dit ten gevolge van de decentralisatie van de jeugdzorg naar gemeenten en de bezuinigingen van de landelijke overhead op de hiervoor beschikbare middelen. Ondanks de banenkrimp is er ook sprake van openstaande vacatures, blijkt uit de sectorbeschrijving (UWV, 2016). Verwacht wordt dat het aantal vacatures in de periode 2014 - 2017 in Welzijn, Jeugdzorg en Kinderopvang met een derde zal groeien met respectievelijk 26%, 19% en 39%.

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	verwachte uitbreidingsvraag tot 2020		3200	2	0.4	laag
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	verwachte vervangingsvraag tot 2020		13000	10	1.5	laag
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	verwachte baanopeningen tot 2020		16200	12	1.9	laag
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2020		29800	22	3.4	gemiddeld
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	loopbaanperspectief	1.29				slecht
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	uitwijkmogelijkheden naar beroepsgroep	6.6				laag
hbo verpleegkunde en medische diagnostiek	uitwijkmogelijkheden naar sector	3.08				erg laag

Het onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt en Welzijn (Joldersma, 2016), sluit in haar conclusies aan bij de trend die uit het UWV rapport uit 2016 naar voren komt. Men spreekt hier van een omslag die in 2016 heeft plaatsgevonden waardoor in een groeiend aantal branches de werkgelegenheid weer toeneemt. Verwacht wordt dat de werkgelegenheid de komende vijf jaren weer zal toenemen onder invloed van de beschikbare financiële middelen en dat daarmee de grootste krimp in 2017 in de werkgelegenheid in de welzijnssector voorbij zal zijn. Het rapport stelt dat in zijn algemeenheid op hbo-niveau grotere tekorten en kleinere overschotten verwacht mogen worden. Volgens dit rapport daalt de werkgelegenheid in de jeugdzorg in 2016 met 0,2 %.

Meer specifiek onderzoek is gedaan door de NVVS. Hobéon heeft hiertoe de arbeidsmarktrelevantie en de arbeidsmarktbehoefte voor de beoogde hbo masteropleiding Speltherapie onderzocht (Hobéon, 2017). Het betreft hier een onderzoek onder werkveldpartijen. Hiertoe zijn 26 organisaties uitgenodigd die speltherapeuten in dienst hebben, opdrachtgever zijn van een speltherapeut of een eigen praktijk speltherapie hebben. Dertien personen namen deel aan de werkveldbijeenkomst en twaalf hebben een vragenlijst ingevuld. De behaalde respons is daarmee 46%. Gezien de kleine steekproef en het beperkt aantal ingevulde vragenlijsten beschouwt het onderzoeksbureau de uitkomsten van het onderzoek als indicatief.

Bij de 11 respondenten werken circa 5261 medewerkers waaronder 22 speltherapeuten. Op dit moment zijn circa 550 gediplomeerde speltherapeuten lid

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 6 van 9 van de NVVS. Dit betekent dat de 11 respondenten met 22 speltherapeuten in dienst ca. 4% van de gediplomeerde speltherapeuten vertegenwoordigen. Ook de kwantitatieve behoefte aan speltherapeuten is bij de respondenten onderzocht. Na extrapolatie blijkt de uiteindelijke behoefte aan de hbo masters Speltherapie op korte termijn 49 baanopeningen te bedragen en op de middellange termijn 58 baanopeningen. Dit betreft echter geen nieuwe baanopeningen. Het betreft een indicatie van de omvang van het aantal speltherapeuten dat de beoogde hbo master Speltherapie zou willen behalen zodat zij zich kunnen registreren als speltherapeut bij de NVVS en FVB.

Op grond van bovenstaande argumentatie acht de commissie alleen een arbeidsmarktbehoefte aangetoond voor zover deze betrekking heeft op behoefte aan opscholing van speltherapeuten tot hbo master speltherapie. Hiermee wordt gewaarborgd dat speltherapeuten zich als erkend master Speltherapie kunnen laten registreren bij de NVVS en FVB en hiermee het beroep van speltherapeut in stand kan worden gehouden. Een bredere arbeidsmarktbehoefte acht de commissie niet aangetoond.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een beperkte arbeidsmarktbehoefte tot opscholing van speltherapeuten. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 6 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

Aanvrager heeft in de prestatieafspraken met de Minister de zwaartepunten zorg, educatie en welzijn vastgelegd. De voorgenomen masteropleiding Speltherapie sluit aan op deze zwaartepunten (Reviewcommissie, 2012). De CHE heeft volgens de Reviewcommissie in 2016 aan alle in de 2012 vastgestelde prestatieafspraken voldaan. Aangezien de opleiding aansluit op de prestatieafspraken wordt aangenomen dat de aanvraag voldoet aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de vraag kunnen voorzien.

Vanaf 27 juni 2017 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de CHE om de hbo masteropleiding Speltherapie in Ede aan te bieden.

Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Er zijn geen zienswijzen bij de CDHO ingekomen.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante onbekostigde opleidingsaanbod Speltherapie. Op grond van onderstaande gegevens heeft de commissie bij de beoordeling van de aanvraag rekening kunnen houden met de belangen van het postinitieel / onbekostigd opleidingsaanbod.

Hogeschool	Opleiding	2012	2013	2014	2015	2016
Hogeschool Utrecht	Post-hbo Speltherapie	22	15	?	16	13
Inholland	Post-hbo Speltherapie	20	20	20	20	20
CHE	Post-hbo Speltherapie	14	12	?	12	9
Totaal		56	47	20	48	42

Instroom in het verwante post-initieel hbo opleidingsaanbod Speltherapie

De totale instroom in het onbekostigd onderwijsaanbod Speltherapie fluctueert sterk. In 2012 zijn de drie opleidingen goed voor 56 instromers. In 2014 bedraagt dit aantal 20 instromende studenten. Een verklaring voor het ontbreken van een

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 7 van 9 deel van de gegevens over 2014 wordt niet gegeven. Indien 2014 buiten beschouwing wordt gelaten tekent zich over het geheel genomen een licht dalende tendens af in de instroom in het onbekostigde opleidingsaanbod.

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de voorgenomen opleiding. Deze bedraagt een instroom van 18 bij de start van de opleiding. Aanvrager baseert deze instroom op de onderzochte behoefte bij alumni (28), leden van de NVVS (18) en het werkveld (10). De commissie acht deze prognose niet geheel in overeenstemming met de bij criterium b aangetoonde arbeidsmarktbehoefte voor opscholing van speltherapeuten die is gericht op het in stand houden van het erkend beroep van speltherapeut. Bij de huidige prognose gaat men uit van een veel bredere instroom die mede is gericht op het bedienen van een groeiende arbeidsmarkt behoefte aan speltherapeuten. Deze behoefte is echter niet aangetoond. Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen opleiding wordt afgezet tegen de behoefte aan opscholing die bij de arbeidsmarktbehoefte bij criterium b aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien een beperkte ruimte bestaat om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven.

De commissie stelt zich op het standpunt dat de CHE de instroom in de opleiding vooralsnog dient te beperken tot het bedienen van de bestaande instroom in de nu nog onbekostigde masteropleiding Speltherapie en de landelijke opscholingsbehoefte aan speltherapeuten.

Aanvrager heeft een beschrijving geleverd van de inbedding in de bestaande kennisinfrastructuur. De nieuwe opleiding wordt ontwikkeld in dialoog met het werkveld en de regio. De vraag van uit het werkveld is hierbij leidend. Het opleidingsprofiel is in nauwe samenspraak met de NVVS en FVB vorm gegeven. De beroepenveldcommissie bestaat uit vier leden die regelmatig de relevante ontwikkelingen in de beroepspraktijk van de speltherapeut bespreken en de ontwikkeling van de opleiding volgen. De masteropleiding Speltherapie bouwt voort op de competenties van de bacheloropleiding Social Work. Het onderzoek binnen de masteropleiding sluit aan bij die van het lectoraat Jeugd en Gezin. Het onderzoek zal vooral kwalitatief onderzoek zijn. De opleiding heeft de ambitie het onderzoek van studenten direct te relateren aan promotieonderzoek van betrokken docenten. De commissie is van mening dat de opleiding op een goede wijze is ingebed in de bestaande kennisinfrastructuur.

Vestiging van de opleiding in de vestigingsplaats Ede heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod.

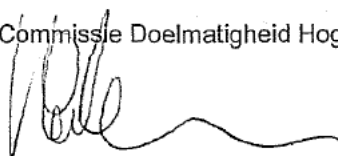
De commissie concludeert dat er ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de hbo masteropleiding Speltherapie te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium c in art. 6 van de Beleidsregel.

CDHO

**Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs**

pagina 8 van 9 Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

pagina 9 van 9 **Bijlage:**
Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

---

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.

